

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 *Titlul proiectului de act normativ*

LEGE privind căutarea persoanelor dispărute

Secțiunea a 2-a *Motivul emiterii actului normativ*

1. Descrierea situației actuale

A: O analiză a evoluției legislative de dată recentă relevă faptul că România, inclusiv în contextul de stat membru al Uniunii Europene, acordă din ce în ce mai multă atenție victimelor, atât victimelor infracțiunilor în general cât, mai ales, anumitor categorii de victime, considerate a avea un grad crescut de vulnerabilitate (minori, victime ale traficului de persoane, victimele ale violenței domestice).

Astfel, în legislația națională au fost introduse norme cu putere de lege care au creat sisteme de protecție ce permit o abordare multidisciplinară și interinstituțională. Au fost conferite noi competențe și responsabilități autorităților centrale sau locale și, implicit, noi drepturi victimelor.

Din perspectiva situației de risc în care se află persoana dispărută (risc iminent sau potențial privind integritatea corporală, sănătatea sau viața), aceasta poate fi considerată o victimă. Din perspectivă psihologică și chiar socială, membrii familiei persoanei dispărute pot fi considerați victime.

Aceste considerente obligă statul român la intervenție calificată și acordare de protecție similar victimelor infracțiunilor.

În acest sens, potrivit modelului legislativ consacrat în ceea ce privește victimele infracțiunilor, se impune crearea unui sistem de protecție adaptat nevoilor persoanei dispărute și familiei acesteia.

Într-un asemenea demers, trebuie pornit în special de la dreptul persoanei dispărute de a fi găsită și reîntoarsă într-un mediu care să îi ofere securitate, precum și de la prezumția că aceasta se află într-o stare de pericol. Statul are obligația de a utiliza toate metodele și mijloacele disponibile pentru a da valoare dreptului fundamental la viață și la integritate fizică și psihică, prevăzut de Constituția României, republicată.

1. Un prim pilon într-un asemenea demers îl constituie crearea unui mecanism administrativ care să asigure o

coordonare mai bună a acțiunilor instituțiilor publice, cu definirea clară a rolurilor, competențelor și responsabilităților în domeniu.

2. De asemenea, trebuie avut în vedere rolul important pe care familia persoanei dispărute și comunitatea în care a avut loc evenimentul îl au în activitatea de căutare. În acest sens este necesar a fi valorificate resursele de care dispune populația și dorința acesteia de a se implica; sprijinul oferit de către populație în găsirea persoanei dispărute este de foarte multe ori determinant. Colaborarea actuală dintre Poliția Română și reprezentanții societății civile constituie elemente de bune practici ce trebuie dezvoltate.

3. Evoluția tehnologică în domeniu oferă noi mijloace și metode de identificare și localizare a unei persoane. Acesta poate constitui un alt pilon al sistemului de protecție a persoanei dispărute.

Întrucât mijloacele/metodele de localizare a persoanelor prin instrumente de tehnologie avansată au un caracter intruziv în drepturile și libertățile cetățenești, utilizarea lor de către organele de aplicare a legii este reglementată prin acte normative cu putere de lege.

În general, ca exprimare a principiului proporționalității, se permite utilizarea metodelor de localizare a persoanelor prin astfel de metode/mijloace în cadrul procedurilor penale și a celor aflate în conexitate cu acest domeniu (proceduri de căutare a persoanelor în scopul aducerii acestora în fața organelor judiciare ori punerii în executare a anumitor hotărâri judecătorești).

În prezent, în cazul în care sunt indicii că persoana dispărută este victimă a unei infracțiuni, în cadrul dosarului penal deschis cu această ocazie pot fi utilizate metodele speciale de supraveghere sau cercetare prevăzute de art.138 din Codul de procedură penală. Metodele respective și-au dovedit eficiența în sensul localizării persoanei dispărute cu celeritate, aspect care a permis, pe lângă realizarea instrucției penale, și apărarea drepturilor și a libertăților persoanei respective prin înlăturarea pericolului în care aceasta se afla.

Însă, atunci când datele și informațiile deținute de organele de aplicare a legii relevă drept cauză a dispariției actul volitiv al persoanei dispărute sau intervenția unor circumstanțe sau fenomene naturale, metodele specifice procesului penal nu pot fi utilizate.

Sub anumite aspecte, activitatea de căutare a unei persoane dispărute se aseamănă cu cea privind căutarea unei persoane date în urmărire în scopul aducerii acesteia în fața organelor judiciare

	ori punerii în executare a unei hotărâri judecătorești. Elementele comune rezidă din necesitatea obținerii de către organele de poliție a unui set de date și informații care să conducă la localizarea persoanei în cauză. Din aceste considerente, metodele și mijloacele obținerii acestor date și informații sunt, în mare parte, aceleași. Cu garanții corespunzătoare, utilizarea unor mijloace și metode de localizare a unei persoane, specifice până în prezent procesului penal, poate fi permisă și pentru găsirea unei persoane dispărute aflate într-o situație de vulnerabilitate. 4. Ca stat membru al Uniunii Europene, România a implementat în legislația sa națională noi norme de protecție a datelor cu caracter personal. Întrucât procesul de căutare a unei persoane dispărute se bazează într-un mod determinant pe date cu caracter personal, este necesar a fi adoptat un cadru specific privind prelucrarea acestora. Una dintre principalele atribuții ale Poliției Române este cea referitoare la căutarea persoanelor dispărute [art. 26 alin. (1) pct. 15 din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată, cu completările ulterioare]. În prezent, această activitate se desfășoară în baza unor proceduri administrative adoptate la nivelul unităților de poliție, precum și a unor elemente de bune practici diseminate în rândul polițiștilor pe parcursul procesului de pregătire profesională. B: Cele prezentate anterior reclamă necesitatea unui cadru legal cu putere de lege care: a) să recunoască și să dea eficiență drepturilor persoanei dispărute și ale familiei acesteia; b) să ofere autorităților mijloace și metode eficiente de căutare a persoanelor dispărute; c) să garanteze respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor cu care autoritățile intră în contact pe parcursul procedurilor de căutare.
2. Schimbări preconizate	Proiectul de lege este construit pe baza unor principii, care orientează întreaga reglementare, și care plasează în centrul demersului persoana dispărută. 1. Un prim principiu este cel al interesului superior al persoanei dispărute. Acest principiu instituie o prezumție legală referitoare la acordul persoanei dispărute în ceea ce privește obținerea și utilizarea de către autoritățile publice a unor date și informații privitoare la viața sa intimă, familială și privată, necesare desfășurării unor activități urgente apte să contribuie la găsirea sa. Prin acest principiu, în acord cu normele constituționale

acordă prevalență dreptului la viață și siguranță al persoanei în raport cu dreptul la viața sa intimă, familială și privată. Prin norme procedurale exprese sunt instituite garanții corespunzătoare, astfel încât acest din urmă drept să fie afectat într-o cât mai mică măsură.

2. Cel de al doilea principiu se referă la prioritizarea cazurilor de dispariție, stabilind ca regulă de ghidare a reglementării faptul că primele 48 de ore de la momentul dispariției prezintă importanță crucială în ceea ce privește șansele de găsire a persoanei dispărute și, după caz, de salvare a acesteia.

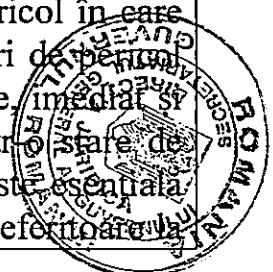
Întreg proiectul stabilește mecanisme administrative care urmăresc utilizarea intensivă în primele 48 de ore a resurselor deținute de autorități sau puse la dispoziție de parteneri, urmând ca ulterior activitatea de căutare să fie ghidată de datele și informațiile obținute în acest interval critic.

3. Un alt principiu, cel al rolului activ, instituie în sarcina autorităților publice o obligație pozitivă de obținere a datelor și informațiilor necesare stabilirii faptului că o persoană este sau nu dispărută, precum și de realizare din oficiu a activităților de căutare a persoanelor dispărute.

În consecință, sesizarea unei dispariții nu va fi niciodată refuzată pe motiv că persoana care o depune nu cunoaște sau nu oferă toate datele necesare autorității pentru găsirea persoanei dispărute. De asemenea, căutarea unei persoane și utilizarea anumitor metode de căutare nu este condiționată de o solicitare expresă în acest sens.

4. Publicitatea cazurilor de dispariție, reprezintă un alt principiu care stă la baza instituirii dreptului autorităților care desfășoară activități de căutare a unei persoane dispărute de a face publice informații referitoare la dispariția acesteia. Așa cum am arătat și anterior, sprijinul oferit de către populație în găsirea persoanei dispărute este, de foarte multe ori, determinant. Proiectul de act normativ propune garanții și în acest domeniu, stabilind categoriile de date ce pot face obiectul publicității.

5. Principiul confidențialității datelor privind viața privată garantează faptul că ingerința în viața privată a persoanei dispărute este adecvată și proporțională. Trebuie avut în vedere că, în general, în momentul sesizării dispariției unei persoane nu sunt deținute date și informații privind starea de pericol în care aceasta se poate afla, de aceea existența acestei stări de pericol se prezumă. Autoritățile statului trebuie să acționeze imediat și intens, ca și cum orice persoană dispărută ar fi într-o stare de pericol. Utilizarea unor date privind viața privată este esențială în găsirea persoanei întrucât acestea relevă aspecte referitoare la

comportamentul său, riscurile la care aceasta poate fi expusă, persoanele care pot oferi informații ce pot conduce la localizarea acesteia. În acest context, datele privind viața intimă, familială și privată pot fi divulgate doar persoanelor cărora le sunt necesare pentru realizarea atribuțiilor proprii de căutare a persoanei dispărute, acestea având obligația de asigurare a confidențialității.

6. Nu în ultimul rând, proiectul de act normativ se bazează și pe necesitatea respectării principiului nediscriminării, autoritățile române având obligația de a căuta orice persoană dispărută.

Proiectul de lege este structurat în mai multe capitole, după cum urmează:

1. Dispoziții generale

Acest capitol cuprinde norme referitoare la domeniul de aplicare, definirea unor termeni și expresii, precum și la materia protecției datelor cu caracter personal. Tot în cuprinsul acestui capitol sunt prezentate și principiile activității de căutare a persoanelor dispărute, menționate mai sus.

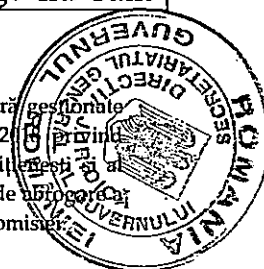
1.1. Domeniul de aplicare. Actul normativ nu se va aplica pentru identificarea, căutarea, localizarea și prinderea unei persoane date în urmărire în scopul aducerii acesteia în fața organelor judiciare ori punerii în executare a anumitor hotărâri judecătorești; în acest caz autoritățile competente vor face aplicarea art. 521 și următoarele din Codul de procedură penală.

Totodată, legea nu se va aplica pentru găsirea unei persoane pentru a participa la o procedură în fața unei autorități sau pentru a-și îndeplini obligații civile. În astfel de situații, organele statului vor acționa potrivit cadrului normativ specific fiecărei situații particulare¹.

Tot astfel, căutarea-salvarea unei persoane a cărei viață sau sănătate sunt amenințate sau afectate de producerea unei situații de urgență se va realiza de către autoritățile responsabile potrivit rolului stabilit acestora prin Hotărârea Guvernului nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc, act normativ emis în aplicarea ordonanței de urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 15/2005, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul expus mai sus persoana nu este dispărută, motiv pentru care procedurile propuse prin proiectul de lege nu sunt

¹ Spre exemplu: semnalările referitoare la persoane căutate în vederea participării la o procedură judiciară gestionate potrivit Regulamentului (UE) 2018/1862 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 noiembrie 2018 privind instituirea, funcționarea și utilizarea Sistemului de informații Schengen (SIS) în domeniul cooperării polițienești al cooperării judiciare în materie penală, de modificare și de abrogare a Deciziei 2007/533/JAI a Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1986/2006 al Parlamentului European și al Consiliului și a Deciziei 2010/261/UE a Comisiei.

compatibile cu activitatea de căutare-salvare a acestora. Cu toate acestea, la solicitarea motivată a autorităților competente în căutarea-salvarea persoanelor aflate în astfel de situații, vor putea fi utilizate metodele speciale de localizare a mijloacelor de comunicare utilizate de aceste persoane (a se vedea în acest sens art. 47 din proiect).

1.2. În ceea ce privește definirea unor termeni și expresii, proiectul stabilește noțiunile cu care operează și care au un înțeles specific în contextul acestei reglementări.

Raportat la domeniul de reglementare, este definită în principal sintagma „persoana dispărută”, ca fiind acea persoană ce se regăsește într-una dintre următoarele situații:

a) cea a cărei locație actuală nu este cunoscută și care nu poate fi contactată de persoanele cu care, în mod obișnuit, ține legătura. Această situație este cel mai des întâlnită în practică, reprezentând, în mod concret, forma tipică a dispariției;

b) cea care comunică prin orice mijloc faptul că nu poate stabili locația în care se află și că, din motive independente de voința sa, nu poate părăsi acea locație. Această situație reprezintă un caz aparte, ce necesită o intervenție rapidă a autorităților pentru găsirea persoanei, fără a mai analiza dacă persoanele cu care, în mod obișnuit, ține legătura o pot sau nu contacta. Ne aflăm astfel în situația „sesizării propriei dispariții”.

1.3. Principiile activității de căutare a persoanelor dispărute au fost detaliate anterior.

1.4. În ceea ce privește protecția datelor cu caracter personal, legea se completează cu cadrul legal general în materie reprezentat de Legea nr. 363/2018 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, descoperirii, cercetării, urmăririi penale și combaterii infracțiunilor sau al executării pedepselor, măsurilor educative și de siguranță, precum și privind libera circulație a acestor date.

Suplimentar, adaptat specificului proiectului și cerințelor cadrului general, actul normativ stabilește norme specifice de protecție a datelor cu caracter personal cum sunt cele referitoare la reglementarea expresă a categoriilor de date, a situațiilor/scopurilor de prelucrare sau a termenelor de stocare.

Prelucrările de date cu caracter personal efectuate potrivit acestei legi constituie prelucrări efectuate în scopul prevenirii infracțiunilor și realizării activităților de menținere și asigurare a ordinii și siguranței publice.

Analiza cazurilor de dispariție relevă faptul că, nu de puține ori, persoanele dispărute devin victime ale unor infracțiuni (omor, viol, lipsire de libertate), a unor forme de trafic de persoane și

exploatare (sexuală, prin muncă) sau sunt implicate (de cele mai multe ori fără acordul lor) în activități contrare normelor legale.

Pe de altă parte, toate cazurile de dispariție reprezintă o împiedicare a desfășurării în condiții de normalitate a vieții sociale, privită atât la nivel individual, din perspectiva persoanei dispărute, cât și la nivel social, din perspectiva comunității din care face parte persoana dispărută. Urmărind să restabilească starea de normalitate în desfășurarea vieții sociale, activitățile realizate de autoritățile publice în scopul găsirii persoanei dispărute sunt activități de menținere și asigurare a ordinii și siguranței publice.

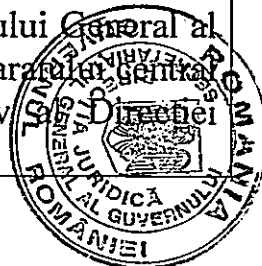
2. Cadrul organizatoric

2.1. Autoritatea competentă este Poliția Română. În considerarea art. 26 alin. (1) pct. 15 din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată, cu completările ulterioare, acestei instituții îi revine responsabilitatea de a coordona activitățile de căutare pe întreg teritoriul național a persoanelor dispărute. De asemenea, Poliția Română este îndrituită să dezvolte relații de cooperare polițienească internațională cu organisme omoloage din străinătate pentru găsirea unor persoane atunci când intervine un element de extraneitate (ex: persona este dispărută pe teritoriul altui stat, persoana este cetățean străin).

Pentru a crea un sistem administrativ adecvat, este necesar ca în cadrul Poliției Române să fie constituite structuri specializate pentru căutarea persoanelor dispărute, cu competențe exclusive în acest domeniu.

Acest mod de organizare este justificat în primul rând de necesitatea de a acționa în mod calificat raportat la importanța pe care o are viața, integritatea și sănătatea unei persoane în sistemul de valori sociale. Deși există anumite elemente de similitudine între căutarea persoanelor date în urmărire și a celor dispărute, diferențele sunt cele care justifică delimitarea în cadrul structurilor de poliție a celor două linii de muncă. Aceste diferențe constau, în special, în mijloacele și metodele folosite, măsurile de urmat în cazul găsirii persoanei căutate, pericolozitatea acesteia, relația cu membrii de familie ai persoanei căutate, existența sau nu a unei cauze penale.

Raportat la modul de organizare al Poliției Române, precum și a relațiilor de subordonare stabilite între diferite componente organizatorice, prin proiect se propune constituirea unor structuri specializate la nivel central (în cadrul Inspectoratului General al Poliției Române) și la nivel teritorial (în cadrul aparatului central al inspectoratului județean de poliție, respectiv Direcției Generale de Poliție a Municipiului București).

Unitatea centrală pentru căutarea persoanelor dispărute va avea, în special, un rol de coordonare și sprijin al unităților de poliție în procesul de căutare a persoanelor dispărute, fie prin implicare directă, fie prin crearea mecanismelor administrative și de lucru specifice domeniului.

Asemenea structuri centrale specializate funcționează în state precum Spania (Centrul Național pentru Dispăruți din cadrul Ministerului de Interne Spaniol, operaționalizat începând cu luna iunie 2017), Olanda (Biroul Național de Persoane Dispărute - LBVP) sau Italia (Comisariatul Extraordinar al Guvernului pentru Persoane Dispărute - departament în cadrul Ministerului de Interne, înființat în anul 2007).

Unitățile teritoriale pentru persoane dispărute vor avea atribuții în ceea ce privește întreaga activitate de căutare a unei persoane dispărute.

Structura organizatorică, numărul și specialitățile posturilor, precum și dotarea structurilor specializate pentru căutarea persoanelor dispărute urmează a fi stabilite, potrivit normelor de competență de la nivelul Ministerului Afacerilor Interne, astfel încât să se asigure capacitatea operațională necesară îndeplinirii atribuțiilor prevăzute în această lege în regim de continuitate a serviciului polițienesc. Cu alte cuvinte, aceste structuri vor avea o activitate permanentă (24/7).

2.2. Persoanele partenere

Orice persoană fizică sau juridică va putea adera, în mod voluntar și gratuit, la efortul autorităților competente în găsirea persoanelor dispărute.

În sarcina Poliției Române este instituită obligația creării unui mecanism simplificat de luare în evidență a acestor voluntari, urmând ca, în raport de capacitățile acestora și acoperirea teritorială să fie cooptați în mod concret în activitatea de căutare.

3. Procedurile administrative

3.1. În secțiunea dedicată sesizării dispariției unei persoane, sunt detaliate procedurile administrative referitoare la modalitățile de sesizare, conținutul sesizării, modul de preluare al sesizării, precum și la transmiterea sesizării către unitatea teritorială competentă.

Reglementarea propusă exprimă fără echivoc dreptul oricărei persoane de a sesiza un caz de dispariție. Totodată, impune și în sarcina unităților de poliție obligația de a sesiza din oficiu cu privire la acest aspect, în considerarea primarului rolului activ al autorităților.

Pentru a asigura preluarea cu celeritate a oricărei sesizări, se instituie obligația oricărei unități de poliție de a primi sesizări privind dispariția unor persoane, indiferent de competența teritorială sau materială. Ulterior, după analiza criteriilor de competență, sesizarea poate fi redirectionată.

Nicio sesizare nu va putea fi refuzată pe motiv că este incompletă, revenind autorităților sarcina de a obține datele și informațiile necesare stabilirii faptului că o persoană este sau nu dispărută și realizării activităților de căutare a acesteia.

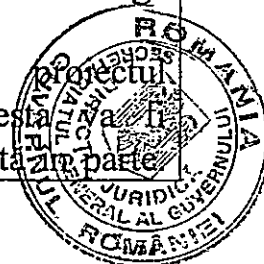
După primirea sesizării, unitatea de poliție o va transmite unității teritoriale pentru persoane dispărute (care devine astfel unitate teritorială competentă) pentru a demara procedura de căutare. Acest mecanism nu înlătură obligația primei unități de poliție sesizate de a desfășura anumite activități de căutare, ce nu suferă amânare, atunci când sunt îndeplinite anumite condiții. În acest sens, se stabilește faptul că activitățile investigative în teren se realizează, din oficiu, de către unitatea de poliție sesizată cu dispariția unei persoane, dacă locul dispariției sau locul în care persoana își desfășoară activitatea se află pe raza de competență teritorială a acesteia. Totodată, această unitate va putea fi implicată în derularea activităților concrete de căutare a persoanei dispărute, la solicitarea și sub coordonarea unității teritoriale competente. De asemenea, se prevede faptul că unitatea de poliție sesizată cu dispariția unei persoane introduce semnalări cu privire la persoanele dispărute în bazele electronice de date, urmând ca ulterior, unitatea teritorială competentă să procedeze la actualizarea semnalării.

În ceea ce privește criteriile pe baza cărora se stabilește unitatea teritorială competentă, actul normativ stabilește faptul că aceasta se determină, în ordine, de: locul dispariției, locuința efectivă a persoanei dispărute, ultima reședință din România a persoanei dispărute, ultimul domiciliu din România al persoanei dispărute și locul sesizării dispariției.

În scopul bunei desfășurări a activității de căutare a unei persoane dispărute, în raport de circumstanțele cazului, Unitatea centrală pentru persoane dispărute poate prelua spre soluționare dosarul dispariției sau poate dispune preluarea acestuia de către o altă unitate teritorială decât cea competentă potrivit ordinii arătate anterior.

În cazul preluării spre soluționare a dosarului dispariției, Unitatea centrală exercită toate competențele prevăzute de lege pentru unitatea teritorială pentru persoane dispărute.

3.2. Ca instrument administrativ de lucru, proiectul introduce conceptul de dosar al dispariției. Acesta este constituit, de regulă, pentru fiecare persoană dispărută în parte

Atunci când o sesizare privește dispariția mai multor persoane la aceeași dată și în același loc, se constituie un singur dosar al dispariției pentru toate persoanele respective.

Pentru a asigura caracterul continuu al activităților de căutare, sunt impuse termene periodice de analiză (cel puțin o dată la 3 luni), competența în acest caz revenind șefului unității teritoriale competente. Acesta urmează a evalua datele și informațiile din dosarul dispariției și de a stabili activitățile ce urmează a fi desfășurate în continuare de către personalul din subordine. Competența de a evalua cazul revine și Unității centrale pentru persoane dispărute, care poate dispune desfășurarea de către unitatea teritorială competentă a unor activități de căutare a persoanei dispărute.

3.3. Membrii de familie ai persoanei dispărute vor avea dreptul de a fi informați cu privire la stadiul procedurilor de căutare la cerere, verbal sau, atunci când solicită în mod expres, în scris. De asemenea, membrii de familie pot fi implicați și în activitatea de căutare a persoanei dispărute.

3.4. Trecerea dosarului în evidența pasivă, reprezintă un mecanism administrativ necesar pentru a permite autorității competente redirectionarea resurselor către noile cazuri de dispariție, cunoscut fiind faptul că nici o instituție nu dispune de resurse nelimitate. Este important de menționat că în situația trecerii dosarului în evidența pasivă, semnalările din bazele de date create în scopul găsirii persoanei dispărute rămân active, astfel încât, în cazul depistării, autoritățile competente pot lua măsurile prevăzute de lege, în raport de specificul fiecărei situații în parte.

Sunt stabilite termenele de trecere în evidența pasivă a dosarului (pentru minori termenul se calculează de la data când devin majori), precum și elemente de garanție referitoare la redeschiderea acestuia atunci când sunt obținute noi date și informații care pot conduce la găsirea persoanei dispărute.

3.5. Dreptul de acces al organului de urmărire penală la dosarul dispariției este reglementat în scopul de a permite acestuia evaluarea în concret a situației, astfel încât să poată decide dacă este necesară preluarea activității de căutare a persoanei dispărute în cadrul procesului penal și desfășurarea acesteia utilizând preponderent instrumentele specifice procedurii penale ori dacă această activitate poate fi continuată la nivelul unității teritoriale competente.

4. Metode specifice activității de căutare a persoanelor dispărute

În cadrul acestui capitol sunt reglementate metodele utilizate de către autoritățile competente pentru a obține date și

informații necesare localizării persoanei dispărute.

În general, datele și informațiile necesare găsirii persoanei dispărute sunt date ce privesc viața sa intimă și de familie, descrierea și conduita acesteia, cercul de prieteni și cunoscuți. Prelucrarea acestor categorii de date este esențială pentru găsirea persoanei dispărute. Accesul rapid la aceste categorii de date este esențial pentru găsirea cu celeritate a persoanei dispărute. Nu trebuie uitat faptul că, de foarte multe ori, persoana dispărută se află într-un pericol real. Imposibilitatea dovedirii stării de pericol la momentul primirii sesizării impune însă prezumarea acesteia.

Orice prelucrare de date cu caracter personal, de date privind viața intimă și de familie a unei persoane, se impune a fi realizată în condiții care să asigure protecția acestora. Prelucrarea trebuie să corespundă scopului urmărit, să nu fie excesivă și să fie însoțită de garanții adecvate.

Elementele de protecție juridică au în vedere, în principal, scopul urmărit, și anume eliminarea unei eventuale stări de pericol (prezumat sau dovedit) privind viața, integritatea corporală sau sănătatea persoanei dispărute.

Spre deosebire de materia penală, cadrul legal privind căutarea persoanelor dispărute nu are ca obiectiv administrarea unor probe care să stabilească vinovăția sau nevinovăția unei persoane. Obținerea datelor și informațiilor privind localizarea persoanelor dispărute nu urmărește formularea unor acuzații penale și nu aduce atingere dreptului la libertate individuală al persoanelor.

De aceea, instrumentele de protecție juridică în materia căutării persoanei dispărute vor cuprinde garanții specifice, diferite de cele instituite în materie procesual penală. Drepturile afectate și scopurile urmărire sunt diferite.

În cazul incidenței dreptului penal, acesta va avea prioritate. Metodele care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți fundamentale ale omului (denumite în proiect metode speciale de căutare a unei persoane dispărute) vor înceta de drept. Locul lor va fi luat de metodele și mijloacele de administrare a probatoriului prevăzute de normele de procedură penală (aspect detaliat la pct. 5 de mai jos).

4.1. Activități investigative pentru obținerea de date și informații

Aceste activități au drept scop obținerea, prin metode specifice muncii de poliție, a unor date și informații privind persoana sesizată ca fiind dispărută.

Metodele utilizate, prin conținutul lor concret, prezintă un grad minim de ingerință, motiv pentru care acestea nu necesită

autorizări sau aprobări speciale. Datele și informațiile obținute vor fi protejate potrivit regulilor generale și speciale de protecție a datelor cu caracter personal.

4.1.1. Verificările în bazele de date urmăresc obținerea cu celeritate a unor informații privind persoana dispărută, inclusiv informații care să confirme realitatea sesizării. Se verifică astfel dacă persoana dispărută există, dacă aceasta este în viață, dacă este sau nu în custodia autorităților (reținută/arestată) sau dacă persoana a intrat recent în contact cu autoritățile polițienești (locul și timpul acestor ultime contacte).

Spre exemplu, verificările în evidențele Sistemului național unic pentru apeluri de urgență au ca obiectiv identificarea unei posibile preluări a persoanei dispărute de către ambulanță / SMURD și transportul acesteia la unități sanitare.

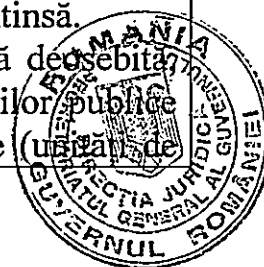
4.1.2. Introducerea de semnalări în baze de date reprezintă un mecanism de localizare a persoanei dispărute, care presupune facilitarea accesului autorităților care intră în contact cu o persoană la informația că aceasta este considerată dispărută. Semnalarea va putea avea o relevanță națională (pentru căutare exclusiv pe teritoriul României) sau internațională (prin intermediul Sistemului de Informații Schengen sau a bazelor de date ale Organizației Internaționale de Poliție Criminală – Interpol).

Introducerea unei semnalări în Registrul național de evidență a persoanelor și în Registrul național de evidență a pașapoartelor simple are ca obiectiv transmiterea informației referitoare la căutarea persoanei către toate autoritățile care au competența legală de a accesa aceste registre în exercitarea propriilor atribuții.

4.1.3. Activitățile investigative în teren presupun deplasarea organelor de poliție în teren în vederea culegerii informațiilor necesare. Se instituie obligația verificării cel puțin al locului dispariției, a imobilului unde locuiește efectiv persoana dispărută, a locului unde aceasta își desfășoară în mod obișnuit activitatea, precum și în proximitatea acestora. De asemenea, verificările trebuie extinse la unitățile de primire a urgențelor, compartimentele de primire a urgențelor, unitățile medicale, centrele care asigură deținerea, custodierea sau internarea unor persoane sau alte asemenea unități, aflate pe raza localității unde a avut loc dispariția și, după caz, a celor limitrofe.

În raport de datele și informațiile obținute din aceste „puncte obligatorii de verificare” activitate de căutare va fi extinsă.

Întrucât primele 48 de ore prezintă o importanță deosebită, proiectul impune sarcini de căutare tuturor instituțiilor publice cu atribuții de menținere a ordinii și liniștii publice (unități de

poliție, structuri de jandarmi, poliție de frontieră și Poliția Locală). Pentru asigurarea unui răspuns integrat și utilizarea eficientă a resurselor, activitatea de investigare derulată de organele de ordine publică se va realiza la solicitarea și sub coordonarea unității teritoriale competente. Totodată, personalul unității teritoriale competente va avea sarcini de a efectua personal activități investigative în teren.

4.1.4. Consultarea și ridicarea de obiecte, înscrisuri și date informatice. Prin această metodă, polițiștii care desfășoară activitatea de căutare a unei persoane dispărute vor avea posibilitatea de a colecta date și informații de la persoane fizice sau juridice în posesia cărora se află acestea. Procedul de obținere al acestor informații este similar celui prevăzut de art. 170 din Codul de procedură penală, cuprinzând aceleași garanții (existența unor indicii că acestea pot servi la găsirea persoanei dispărute, restituirea bunurilor după examinare, emiterea de dovezi).

Cu excepția cazurilor în care le este interzis prin lege, persoanele solicitate sunt obligate să permită examinarea sau să predea obiectele sau înscrisurile ori să comunice datele informatice solicitate.

Tehnologia actuală reprezintă o importantă sursă de informații în ceea ce privește localizarea unei persoane în spațiu și timp. Acest instrument trebuie utilizat și de autoritățile care desfășoară activitatea de căutare a unei persoane dispărute.

Societatea actuală, obișnuită cu soluțiile de localizare oferite de sistemele informatice, reclamă necesitatea utilizării de către organele statului a acestor mijloace pentru găsirea persoanelor dispărute.

În consecință, atunci când sunt indicii că pot servi la găsirea persoanei dispărute, organele de poliție trebuie să aibă acces la următoarele categorii de date și informații:

a) înregistrări audio, video sau foto realizate prin intermediul sistemelor de supraveghere a spațiilor accesibile publicului

Prelucrarea acestor imagini de către organele de poliție permit identificarea datei și locului prin care a trecut persoana dispărută, oferind inclusiv informații relevante cu privire la persoanele care o însoțesc (persoane care pot reprezenta un pericol la adresa dispărutului). De asemenea, pot fi obținute informații importante privind contextul dispariției (poate indica o lipsire de libertate) sau despre existența unei stări de pericol (persoana a fost lovită, este victima unui accident).

b) date referitoare la abonați, utilizatori și victime prestate, aflate în posesia sau sub controlul furnizorilor de rețele

publice de comunicații electronice sau furnizorilor de servicii de comunicații electronice destinate publicului;

În această categorie sunt incluse informațiile referitoare la numărul de telefon utilizat de persoana dispărută, la data și locul accesării anumitor servicii.

c) date privind istoricul localizării dispozitivelor de comunicație electronică, aflate în posesia sau sub controlul furnizorilor de servicii on-line;

În baza acestui temei legal vor fi obținute date și informații de localizare deținute de operatori, date care există deja în posesia acestora. Stocarea acestor date de către operatori se realizează fie în baza unei prevederi legale, fie în baza unei relații contractuale. În consecință, operatori nu vor fi obligați să creeze baze electronice cu asemenea date, obligația acestora fiind limitată doar la comunicarea către autorități a informațiilor deținute. Sunt astfel de date cele generate de către sistemele GPS și asociate utilizării diferitelor servicii on-line (cum ar fi rețelele de socializare sau aplicațiile utilizate pentru navigație GPS).

d) date de identificare a conturilor de mesagerie electronică, a conturilor utilizate în rețelele de socializare sau ale altor conturi de acces la servicii oferite în mediul on-line, aflate în posesia sau sub controlul furnizorilor serviciilor respective;

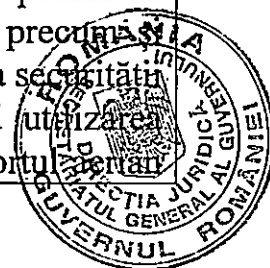
Aceste informații sunt necesare pentru a contacta persoana dispărută sau pentru a putea accesa anumite metode speciale de căutare a persoanei dispărute. Aceste date se referă numai la elementele de identificare a conturilor, neputând fi obținute prin acest mijloc investigativ informații care țin de conținutul convorbirilor (secretul corespondenței nefiind astfel afectat).

e) date informatice care atestă prezența într-un anumit loc și timp a unei persoane, aflate în posesia sau sub controlul administratorilor sistemelor informatice care colectează asemenea date;

În această categorie regăsim informații de natura celor din registrele de control al accesului în anumite spații, cele referitoare la utilizarea unui abonament la un mijloc de transport în comun sau achiziționare personalizată a unor bilete.

f) date din registrul cu numele pasagerilor (PNR) de la operatorii de transport aerian.

Prin Legea nr. 284/2018 privind utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor din transportul aerian pentru prevenirea, depistarea, investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor de terorism și a infracțiunilor grave, precum și pentru prevenirea și înlăturarea amenințărilor la adresa securității naționale, a fost reglementat un mecanism privind utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor din transportul aerian.

pentru prevenirea, depistarea, investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor de terorism și a infracțiunilor grave, precum și pentru prevenirea și înlăturarea amenințărilor la adresa securității naționale². Mecanismul instituit de lege nu poate fi utilizat pentru căutarea persoanelor dispărute, date fiind limitările impuse de Directiva 2016/681/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016.

Cu toate acestea, datele din registrul cu numele pasagerilor sunt utile pentru identificarea călătoriilor persoanei dispărute, în special în cazul zborurilor cu caracter intern, care nu presupun trecerea frontierei de stat, precum și pentru a cunoaște o eventuală intenție de deplasare a persoanei dispărute.

Accesul la aceste date nu intră în contradicție cu dispozițiile legale naționale și europene la care am făcut anterior referire, fiind, în esență, o soluție legislativă similară celei indicate în cuprinsul art. 1 alin. (2) și (3) din Legea nr. 284/2018, care are la bază dreptul autorităților de a solicita și de a obține date PNR de la transportatorii aerieni în cazuri individuale.

Cu privire la toate datele informatice arătate mai sus, proiectul de lege instituie garanții suplimentare referitoare la:

1. volumul acestor date – solicitarea de date informatice trebuie să indice, în concret, elemente de date sau o combinație a elementelor de date care să permită deținătorilor acestora identificarea persoanelor, dispozitivelor sau a perioadelor de timp la care acestea se referă, fiind exclusă prelucrarea la scară largă a acestor informații de către autoritățile statului;

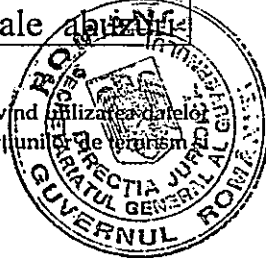
2. conținutul acestor date – textul normativ interzice în mod expres utilizarea acestui temei de drept pentru solicitarea de date informatice pentru a căror obținere este prevăzută necesitatea autorizării judecătoarei.

4.2. Activități realizate de autoritățile cu atribuții în domeniul asistenței sociale și protecției copilului

Datele statistice disponibile relevă faptul că o mare parte din rândul persoanelor dispărute sunt minori.

Disparițiile de minori reprezintă un fenomen complex, care îmbracă multiple forme, de la o simplă alarmare ce poate fi produsă de eventuale neînțelegeri asupra destinațiilor de zi cu zi ale minorului, la plecările deliberate ale minorilor de la domiciliul familial sau din centrele organizate ca servicii sociale de tip rezidențial având la bază diverse motive de nemulțumire (ce țin atât de climatul emoțional existent în familie sau în serviciul social de tip rezidențial, fuga de eventuale abuzuri

² Această lege transpune Directiva 2016/681/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor (PNR) pentru prevenirea, depistarea, investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor de terorism și a infracțiunilor grave, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr.119 din 4 mai 2016.

fizice sau emoționale, aspirațiile/dorințele minorului care uneori se văd limitate în respectivul context) până la forme foarte grave de dispariții precum răpiri, sechestrare pentru exploatare prin muncă, traficare, adopții ilegale etc.

Indiferent ce formă va lua o dispariție sesizată (plecări voluntare, dispariții accidentale sau nevoluntare - rătăcirii, răpire, sechestrare, traficare etc.), apariția acestor situații poate releva, de multe ori, existența unor disfuncționalități la nivelul familiei de origine (deficiențe de comunicare între părinți și copii, lipsa de supraveghere a minorului, existența unor situații tensionate) sau, după caz, existența unor disfuncționalități la nivel organizatoric în cadrul centrelor organizate ca servicii sociale de tip rezidențial pentru minori sau a altor instituții în care minorul a fost internat.

Studiile efectuate în acest sens la nivelul Poliției Române³ au scos în evidență o perpetuare a caracteristicilor disparițiilor de minori de-a lungul timpului. Din analiza cazuisticii înregistrată de unitățile de poliție s-au conturat 6 tipuri de situații care descriu disparițiile de minori:

părăsirea voluntară a domiciliului sau a centrelor organizate ca servicii sociale de tip rezidențial;

2. rătăcirea minorilor;

3. alarmări nejustificate, în situații datorate unei lipse de comunicare;

4. producerea unor accidente: înec (cele mai frecvente), electrocutare;

luarea unui copil de către un părinte fără consimțământul celuilalt sau fără să anunțe sau fără încuviințarea reprezentanților serviciului social de tip rezidențial în care este ocrotit minorul;

6. agresarea copiilor: sechestrare pentru abuz sexual, obligarea la cerșetorie, prostituție, implicare în infracțiuni (de regulă furturi), traficare în afara țării.

În ceea ce privește situația de agresare a copiilor, cazuistica ne arată că, în raport cu celelalte tipuri de dispariții, acestea se produc cu cea mai mică frecvență, dar sunt cele care au cele mai grave consecințe asupra minorului și care produc cel mai mare impact public și afectează cel mai mult sentimentul de securitate publică.

În același timp însă, trebuie să ținem seama de faptul că agresarea copiilor este mai frecventă decât pare să arate cazuistica disparițiilor, deoarece în aceste cazuri dispariția este un element secundar, rezultat al comportamentului agresiv, elementul principal fiind intenția și comportamentul

³ În anii 2007, 2009, 2014 și 2019;

Spre exemplu, copiii sunt agresati, cu consecințe letale, mult mai frecvent decât se înregistrează în statistica disparițiilor. Aceste situații necesită o analiză profundă și o atenție de prim ordin pentru a elabora măsuri adecvate de prevenire. Practic, în aceste situații nu putem vorbi atât de o prevenire a disparițiilor, cât de o prevenire generală a agresiunii copiilor, de o prevenire a circumstanțelor favorizante pentru acțiunile violente împotriva copiilor.

Potrivit datelor din cazurile de dispariție soluționate, agresarea copiilor s-a produs pe fondul lipsei de supraveghere din partea părinților, a neglijenței acestora în perioada când copiii erau la joacă, la plimbare, la cumpărături sau pe traseul spre școală.

Problema esențială rămâne însă vulnerabilitatea unor copii în fața unor persoane cu grave tulburări comportamentale, dispuse să abuzeze copiii în diferite moduri. Din aceste considerente Poliția Română derulează măsuri specifice de prevenire a criminalității, abordând deopotrivă atât prevenirea antivictimală (informarea copiilor cu privire la riscurile implicate de contactul cu persoane necunoscute, informarea părinților cu privire la riscurile nesupravegherii copiilor) cât și prevenirea antiinfracțională (în special prin cunoașterea și supravegherea persoanelor care pot prezenta un factor de risc pentru minori).

Un rol important în ceea ce privește promovarea și respectarea drepturilor copiilor îl are direcția generală de asistență socială și protecția copilului. Din acest considerent, imediat după sesizarea dispariției unui minor, este necesar ca aceste structuri de specialitate să fie informate cu privire la existența cazului de dispariție, pentru a putea realiza o evaluare a mediului social al minorului (mediul familial, mediul școlar, mediul în care se asigură serviciile de protecție specială) în scopul identificării cauzelor care au contribuit la dispariția acestuia.

Pe lângă aspectele de interes pentru activitatea direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului, precum și pentru cea a serviciului public de asistență socială, această evaluare este necesară și utilă atât procesului de căutare derulat de organele de poliție cât și procesului de prevenire a criminalității.

În ceea ce privește serviciile de tip rezidențial, este esențial ca acestea, pe toată perioada dispariției unui minor aflat în îngrijirea lor, să se comporte ca „un bun părinte”, sens în care vor avea obligația de a întreprinde, sistematic, demersuri în vederea contactării minorului dispărut.

4.3. Căutarea persoanei în teren, reprezintă un instrument de

bază pentru găsirea persoanei dispărute atunci când, potrivit datelor și informațiilor deținute, există posibilitatea ca persoana dispărută să se afle într-un areal determinat.

În raport de circumstanțele particulare ale cazului și resursele avute la dispoziție, căutarea persoanei dispărute în teren poate fi realizată în mai multe modalități: prin căutarea sistematică; căutare de către personalul unității teritoriale competente; căutare de către personalul de ordine publică, în cadrul activităților curente; căutare de către personalul de pază, pe raza obiectivului păzit.

Căutarea sistematică reprezintă cea mai complexă formă de căutare și implică alocarea celor mai multe resurse. De aceea, proiectul stabilește proceduri adecvate pentru a asigura realizarea acestei activități în sistem integrat, stabilind drepturi și obligații pentru mai multe autorități.

Rolul voluntarilor în această activitate este deosebit de important, sens în care proiectul oferă soluții legislative în ceea ce privește implicarea și atragerea acestora în sprijinul efortului autorităților competente. Ca un element de garanție, este necesar ca, din rațiuni care țin de securitatea publică sau a persoanelor, ori de buna desfășurarea a activității de căutare, să poată fi interzisă oricărei persoane participarea la activitatea de căutare sistematică în teren.

Un element important îl reprezintă efectuarea de verificări în imobile, spații închise sau deschise, vehicule ori alte asemenea. La elaborarea regulilor privind pătrunderea în locuința oricărei persoane fizice, fără acordul acesteia, precum și în sediul oricărei persoane juridice, fără acordul reprezentantului legal al acesteia au fost avute în vedere prevederile art. 27 alin. (2) lit. b) din Constituția României, republicată. Potrivit normei constituționale, de la principiul inviolabilității domiciliului se poate deroga, prin lege, pentru înlăturarea unei primejdii privind viața, integritatea fizică sau bunurile unei persoane. Astfel, acest proiect reprezintă actul normativ cu putere de lege cerut de constituție ca temei al derogării.

Astfel, nu va fi necesar acordul atunci când există indicii că viața sau integritatea corporală a persoanei dispărute aflată în spațiul respectiv este în pericol.

Verificările în locuință și în imobil se rezumă la verificarea prezenței fizice în acel spațiu a persoanei căutate, cu excepția cazului în care sunt observate indicii evidente despre săvârșirea unei infracțiuni în spațiul verificat.

De asemenea, având în vedere situația specială a minorilor și persoanelor puse sub interdicție judecătorească, proiectul prevede faptul că organele de ordine publică pot pătrunde în un

spațiu privat, fără niciun acord, pentru a facilita luarea în custodie a acestor persoane dispărute de către reprezentantul legal sau reprezentantul structurii de asistență socială competentă. Ca element de garanție, se impune obligația în sarcina organelor de ordine publică de a solicita predarea în custodia acestora persoanei dispărute, anterior pătrunderii în spațiul privat.

Tot în rândul garanțiilor se înscrie și reglementarea prin lege a procedurii de pătrundere în spațiul privat: obligația de raportare ierarhică, obligația de a părăsi spațiul privat după înlăturarea pericolului, întocmirea unor documente privind această activitate.

5. Metode speciale de căutare a unei persoane dispărute

Metodele speciale de căutare a unei persoane dispărute reprezintă în fapt metode de obținere a unor date și informații privind persoana dispărută prin procedee care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți fundamentale ale omului.

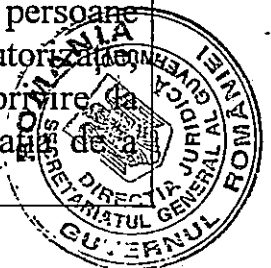
Proiectul reglementează faptul că această restrângere va fi realizată doar atunci când datele și informațiile necesare găsirii persoanei dispărute nu ar putea fi obținute în alt mod sau obținerea în alt mod ar pune în pericol sănătatea, integritatea corporală sau viața persoanei dispărute.

Raportat la conținutul lor concret și modul de punere în practică, aceste metode prin care se obțin date și informații sunt, în mare măsură, similare celor reglementate în cuprinsul altor proceduri, în special procedura penală.

Principala garanție este reprezentată de cerința existenței unei autorizații emise de un judecător, care se va pronunța asupra necesității și proporționalității măsurii prin raportare la particularitățile cauzei, importanța datelor și informațiilor care urmează a fi obținute sau pericolul în care se poate afla persoana dispărută. Metodele speciale de căutare a unei persoane dispărute se utilizează în baza autorizației emise de judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul tribunalului în a cărei circumscripție se află unitatea teritorială competentă.

Celelalte garanții țin de stabilirea prin lege a modului de solicitare și emitere a autorizației, termenele limită de acordare a acesteia, precum și de punerea în aplicare a autorizației.

Tot ca element de garanție, legea impune încetarea punerii în executare a metodelor speciale de căutare a unei persoane dispărute, înaintea împlinirii termenului prevăzut de autorizație, atunci când persoana dispărută a fost găsită. Cu privire la aceasta, unitatea teritorială competentă va avea obligația de a informa, de îndată, judecătorul care a emis autorizația.

Consemnarea activităților se va face în documente accesibile persoanelor afectate de aceste măsuri. Totodată, pentru anumite situații, suportul care conține rezultatul metodelor se păstrează la dosarul dispariției, în plic sigilat.

Raportat la caracterul lor, datele și informațiile respective sunt supuse periodic unui proces de analiză (a se vedea art. 15 alin. (4) din proiect) pentru a stabili dacă mai sunt sau nu necesare pentru realizarea activităților de găsimă a persoanei dispărute. În cazul în care nu mai sunt necesare, precum și atunci când dosarul dispariției a fost clasat, datele și informațiile obținute prin metodele speciale de căutare a unei persoane dispărute se distrug.

Din perspectiva dreptului la informare, unitatea teritorială competentă are obligația de a informa, atunci când sunt cunoscute, persoanele ale căror drepturi și libertăți fundamentale au fost restrânse prin localizarea sau urmărirea prin mijloace tehnice, prin accesul la un sistem informatic sau prin interceptarea comunicațiilor ori a oricărui tip de comunicare la distanță, cu privire la punerea în executare a acestor metode. Legea stabilește și mecanismul procedural în acest sens.

Metodele speciale de căutare a unei persoane dispărute sunt:

- a) localizarea mijloacelor de comunicații electronice;
- b) obținerea datelor de trafic și localizare prelucrate de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice ori furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului;
- c) obținerea datelor privind tranzacțiile financiare ale unei persoane;
- d) accesul la un sistem informatic;
- e) interceptarea comunicațiilor ori a oricărui tip de comunicare la distanță;
- f) reținerea, predarea sau percheziționarea trimiterilor poștale;
- g) obținerea datelor privind situația medicală a unei persoane;
- h) percheziția locuinței sau sediului unor persoane.

În cuprinsul art. 40 alin. (2) – (9) din proiect este detaliat conținutul acestor metode pentru a asigura predictibilitatea utilizării lor.

Localizarea mijloacelor de comunicații electronice reprezintă o metodă specifică căutării persoanelor dispărute, diferită de localizare și urmărirea tehnică a persoanelor prevăzută de Codul de procedură penală. Diferența constă în faptul că, spre deosebire de adresantul normei de procedură penală, localizarea în care se află persoana dispărută nu este cunoscută.

presupune tehnic interceptarea comunicațiilor ori a oricărui tip de comunicare la distanță, prin această metodă conținutul comunicărilor nu va fi accesibil organelor de poliție, întrucât vor fi utilizate mijloace tehnice care nu permit aceasta.

Metoda va determina doar locul unde se află telefonul, sistemul informatic ori orice alt mijloc de comunicare utilizat de persoana dispărută sau de persoanele în compania cărora s-ar putea afla persoana dispărută.

În ceea ce privește datele de trafic și localizare prelucrate de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice ori furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului, obținerea datelor privind tranzacțiile financiare ale unei persoane, acces la un sistem informatic, interceptarea comunicațiilor ori a oricărui tip de comunicare la distanță, percheziționarea trimiterilor poștale, date privind situația medicală, percheziția locuinței sau sediului unor persoane soluțiile legislative sunt similare celor prevăzute de codul de procedură penală.

De la regula obținerii autorizației există o excepție, justificată de existența unei situații de urgență. În acest caz decizia privind utilizarea anumitor metode speciale aparține șefului inspectoratului de poliție județean, respectiv al Direcției Generale de Poliție a Municipiului București. Tot din rațiuni de urgență și necesitatea unui răspuns permanent, competența de a dispune măsurile poate fi delegată unui adjunct. În raport de calitatea persoanei se disting două cazuri:

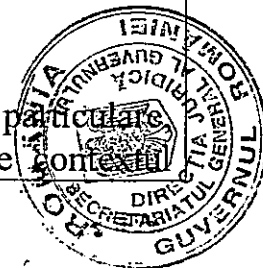
1. Cazul persoanei dispărute.

Raportat la caracterul de excepție al situației, legea oferă garanții suplimentare celor prezentate anterior, astfel:

1.1. limitarea categoriilor de persoane dispărute în cazul cărora pot fi utilizate metodele speciale.

Astfel, este necesar ca persoana dispărută să se afle în una dintre următoarele categorii:

- a) minor, indiferent de vârstă;
- b) persoană cunoscută cu antecedente suicidale sau care planifică să se sinucidă;
- c) persoană cu o boală psihică, dizabilitate intelectuală ori fizică gravă ori care suferă de tulburări medicale privind orientarea temporo-spațială;
- d) persoană care urmează un tratament medical a cărui întrerupere îi pune în pericol integritatea corporală, sănătatea sau viața;
- e) persoană pusă sub interdicție judecătorească;
- f) persoană care, în raport de circumstanțele sale particulare în special de comportamentul său obișnuit sau de contextul

dispariției, poate fi considerată că se află într-o situație de pericol iminent în ceea ce privește viața, sănătatea sau integritatea corporală.

1.2. limitarea numărului metodelor utilizate – vor putea fi utilizate doar 3 metode speciale, și anume cele de la art. 38 alin. (1) lit. a)-c) din proiect;

1.3. limitarea persoanelor afectate de metodele utilizate – acestea vor putea viza doar persoana dispărută, nu și altă persoană.

1.4. limitarea perioadei - nu se poate depăși 48 de ore de la momentul sesizării dispariției persoanei respective; pentru datele stocate, perioada nu va depăși a 10-a zi anterioară momentului sesizării dispariției persoanei respective.

1.5. În ceea ce privește datele privind tranzacțiile financiare ale unei persoane, legea impune o restricție suplimentară și anume cea referitoare la conținutul datelor și informațiilor ce pot fi obținute, în sensul că acestea se limitează doar la momentul și locul unde a fost realizată de către persoana dispărută sau în numele acesteia o tranzacție financiară sau o altă operațiune efectuată prin intermediul unei instituții de credit, fără a accesa și conținutul concret al acestei tranzacții.

1.6. limita temporală în care pot fi dispuse aceste metode – limita a fost stabilită în considerarea caracterului urgent. Astfel, cele 3 metode speciale de căutare a persoanelor dispărute pot fi dispuse de îndată ce se constată că sesizarea privind dispariția persoanei este întemeiată, dar nu mai târziu de 24 de ore de la sesizarea dispariției persoanei în cauză.

Sfera garanțiilor este completată cu obligația de a solicita confirmarea judecătorului.

Astfel, unitatea teritorială competentă va avea obligația de a solicita, de îndată, confirmarea judecătorului cu privire la utilizarea, în condițiile descrise mai sus, a metodelor speciale de căutare a unei persoane dispărute.

Judecătorul va avea competența de a analiza sub aspectul legalității și proporționalității măsura dispusă de șeful unității de poliție și, în termen de 24 de ore de la înregistrarea solicitării, de a confirma utilizarea metodelor speciale de căutare a unei persoane dispărute și păstrarea materialelor obținute sau, după caz, de a dispune încetarea utilizării acestora și distrugerea materialelor obținute.

Unitatea teritorială competentă va avea obligația de a lua măsuri de pune în aplicare a deciziei judecătorului de încetare a utilizării metodelor speciale de căutare a unei persoane dispărute, imediat după primirea acesteia. O copie a procesului verbal privind distrugerea se va transmite judecătorului.

2. Cel de al doilea caz privește localizarea unei persoane aflată într-o situație de urgență, persoană care nu este însă dispărută (nefiind întrunite condițiile legale pentru a fi considerată astfel)

Sunt astfel de persoane:

a) cele aflate într-un mediu care, prin caracteristicile sale, este nefavorabil vieții sau este greu accesibil, precum o zonă muntoasă, mare, curs de apă, peșteră, galerie minieră, tuneluri și alte asemenea – spre exemplu: victima unui accident aviatic, victima unui posibil înec în mare sau lac;

b) cele aflate într-o situație care reclamă acordarea de asistență medicală de urgență pentru salvarea vieții, dar care nu pot sau refuză să comunice locația în care se află – spre exemplu:

- cazul persoanei care apelează o organizație neguvernamentală sau o instituție publică (prin alt sistem decât SNUAU-112) pentru a declara că intenționează să se sinucidă și care refuză să comunice locul în care se află;

- situația victimei unui accident care, din cauza stării sale de sănătate, nu mai reușește să ofere detalii suplimentare privind locația sa, iar contactul cu autoritățile se realizează altfel decât prin SNUAU-112.

6. Solicitarea și valorificarea sprijinului populației

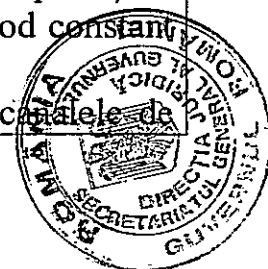
Pornind de la principiul publicității cazului de dispariție, proiectul detaliază aspectele de natură procedurală referitoare la solicitarea și valorificarea sprijinului populației.

În concret, din considerente ce țin de protecția datelor cu caracter personal, în lege sunt cuprinse categoriile de date ce pot fi date publicității. Sfera acestora este restrânsă la cele necesare și utile declanșării unui proces de căutare. Aceste date vor permite exclusiv identificarea persoanei și nu se referă la elemente privind viața sa privată, intimă sau de familie.

Întrucât nu poate fi obținut acordul persoanei dispărute cu privire la prelucrarea datelor sale, raportat la prezumția existenței unei stări de pericol, în proiect se stabilește faptul că publicitatea datelor se face din oficiu și fără acordul persoanei vizate sau a reprezentantului său legal.

Chiar și în situația existenței unui reprezentant legal, în practică au fost întâlnite numeroase situații în care acesta nu a putut fi contactat cu celeritate de către autorități pentru a-și exprima acordul cu privire la mediatizare (ex: cazul părinților plecați în străinătate, al celor care își neglijează în mod constant copiii).

Totodată, în cuprinsul proiectului sunt stabilite cauzele de

comunicare prin care se solicită sprijinul populației.

Pentru a verifica cu celeritate și eficiență informațiile furnizate de cetățeni, se prevede posibilitatea ca, la cererea unității teritoriale competente, personalul de ordine publică să efectueze, în termenul solicitat, verificări pe raza de competență cu privire la informațiile primite.

7. Mecanismul „Alertă dispariție copil”

Acest concept are la bază mecanismul actual „Alertă răpire copil”, dezvoltat în parteneriat de Poliția Română, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, alte instituții ale statului, precum și organizații neguvernamentale și persoane juridice din diferite sfere de activitate.

Proiectul propune extinderea actualului mecanism pentru toate situațiile de dispariție a copiilor, valorizarea bunelor practici în domeniu și simplificarea procedurii de adeziune la acest mecanism, pentru a facilita implicarea unui număr cât mai mare de persoane interesate și atragerea unor resurse sporite.

Pentru a da eficiență mecanismului și a valoriza caracterul de excepție al situației, astfel încât să fie în mod real captată atenția publicului, mecanismul se va declanșa doar atunci când există indicii că minorul dispărut se află într-o situație de pericol în ceea ce privește viața, sănătatea sau integritatea corporală.

Situația de pericol se apreciază în raport de mai multe criterii, prevăzute în mod expres de lege, care țin de circumstanțele particulare ale minorului dispărut și/sau contextul dispariției acestuia.

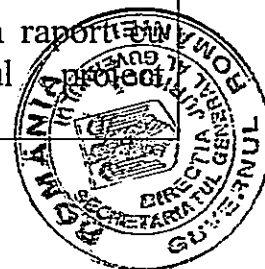
În concret, acest mecanism reprezintă o publicitate intensivă a cazului de dispariție, urmărind obținerea în regim de urgență, la nivel local sau național, a sprijinului persoanelor partenere și a populației pentru găsirea unor minori.

Ca element de noutate urmează a fi utilizat inclusiv sistemul „RO-ALERT”, constituit potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 46/2019 privind operarea Sistemului de avertizare a populației în situații de urgență „RO-ALERT”.

8. Proceduri în cazul sesizării unor fapte penale

Anumite cazuri de dispariție sunt în strânsă conexiune cu fapte penale. Acest aspect atrage aplicabilitatea normelor de drept penal și de procedură penală, precum și a celor referitoare la competența organelor de urmărire penală.

Având în vedere preeminența dreptului penal în raport cu procedurile civile și administrative, prezentul proiect reglementează următorul mecanism de lucru:

a) organele administrative au obligația de a întreprinde, de îndată, procedurile de căutare a persoanei dispărute potrivit unor reguli administrative, până la preluarea cazului de către procuror și continuarea activităților de căutare a persoanei dispărute în cadrul procedurilor penale;

b) organele administrative au obligația de a pune în executare solicitările organului de urmărire penală privind căutarea persoanei dispărute conform unor proceduri administrative.

În consecință, de la data preluării dosarului, obligația privind căutarea persoanei dispărute revine organului de urmărire penală care a preluat dosarul dispariției. Astfel, proiectul elimină situația conflictului negativ de competență și a vidului de timp în activitatea de căutare a persoanei dispărute ce ar putea să apară în cazul transferului administrativ al cauzei la o autoritate la alta (dezinvestirea unei autorități are loc numai după investirea celeilalte). Se pune din nou accent pe prezumata stare de pericol în care se află persoana dispărută.

O situație aparte o reprezintă activitățile de căutare ce presupun utilizarea metodelor speciale de căutare a unei persoane dispărute. Proiectul prevede în mod expres că utilizarea acestor metode încetează de drept la preluarea dosarului de către organul de urmărire penală, întrucât, în acest caz, sunt aplicabile procedeele probatorii prevăzute de Codul de procedură penală, procedee ce înglobează inclusiv garanții din perspectiva acuzațiilor în materie penală.

9. Măsurile care trebuie luate în cazul găsirii persoanelor dispărute

Acest capitol abordează aspecte referitoare la:

- persoane dispărute care trebuie doar localizate (adulți);
- persoane dispărute care, după localizare, trebuie internate în instituții sau unități sanitare;
- minori sau persoane puse sub interdicție care, după localizare, trebuie reîntoarse alături de reprezentanții lor legali.

Proiectul oferă soluții legislative diferite în raport de categoria din care face parte persoana dispărută (ex: adult, minor, persoană pusă sub interdicție).

Măsurile sunt similare celor adoptate la nivelul tuturor statelor Uniunii Europene, fiind compatibile cu cele ce trebuie luate în situația obținerii unui rezultat pozitiv în cazul unei semnalări privind persoane dispărute introdusă în Sistemul Informatic Schengen.

Suplimentar, pentru a valorifica drepturile copilului instituie obligația ca, după găsirea minorului, direcția generală de asistență socială și protecția copilului să realizeze, din oficiu,

o evaluare psihosocială a acestuia în vederea identificării unor eventuale cazuri de abuz, neglijare, exploatare sau a oricărei forme de violență și dispunerii măsurilor de protecție corespunzătoare.

10. Evidențe specifice activității de căutare a persoanelor dispărute

În acord cu cadrul general privind protecția datelor cu caracter personal, sunt reglementate aspecte referitoare la bazele de date privind:

- a) persoanele dispărute;
- b) persoane cu identitate necunoscută;
- c) rămășițe umane neidentificate.

Constituirea acestor baze de date se va face cu respectarea prevederilor Legii nr. 363/2018 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, descoperirii, cercetării, urmăririi penale și combaterii infracțiunilor sau al executării pedepselor, măsurilor educative și de siguranță, precum și privind libera circulație a acestor date, în considerarea faptului că astfel de prelucrări constituie prelucrări efectuate în scopul prevenirii infracțiunilor, precum și realizării activităților de menținere și asigurare a ordinii și siguranței publice.

Astfel, pentru fiecare bază de date sunt stabilite elementele de conținut (categoriile de date cu caracter personal prelucrate) și termenele de stocare.

Totodată este instituit „Dosarul persoanei expusă riscului de dispariție”, ca instrument la dispoziția autorităților competente pentru găsirea cu celeritate a unor persoane expuse riscului de dispariție.

Sunt considerate persoane expuse riscului de dispariție:

- 1. copilul care beneficiază de protecția specială prevăzută de Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- 2. persoana internată medical, potrivit Legii sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice nr. 487/2002, republicată;
- 3. minorii cu plecări repetate de la domiciliu.

Ca element de protecție a datelor cu caracter personal și garanție cu privire la prelucrarea neexcesivă a acestor date, dosarul se va constitui la nivelul autorităților ce au în îngrijire/supraveghere aceste persoane. Procurorul și organele de poliție competente vor avea acces la date doar în situația dispariției persoanei în cauză.

Prin ordin comun al ministrului afacerilor interne, ministrului

muncii și protecției sociale și ministrului sănătății urmează a fi stabilite aspecte administrative și procedurale privind cooperarea între organele de poliție și instituțiile ce gestionează dosarele, constituirea dosarului persoanei expuse riscului de dispariție, precum și măsurile de confidențialitate și securitate a datelor și informațiilor din cuprinsul dosarului.

11. Cooperarea internațională

În acest capitol sunt cuprinse aspecte privind:

- primirea și formularea unor cereri de asistență;
- transmiterea semnalărilor în baze de date internaționale.

Se instituie obligația pentru Poliția Română de a răspunde cererilor de asistență formulate de către autorități competente din alte state, referitoare la căutarea pe teritoriul României a unor persoane dispărute, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 103/2006 privind unele măsuri pentru facilitarea cooperării polițienești internaționale, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, se creează posibilitatea ca Poliția Română să solicite sprijin autorităților competente din alte state în vederea găsirii persoanei în cauză, comunicând acestora datele și informațiile necesare în acest sens.

12. Plângerea împotriva măsurilor luate sau dispuse în temeiul legii

Este reglementată procedura administrativă referitoare la plângerea împotriva măsurilor adoptate de organele de poliție în cadrul procedurilor de căutare a persoanelor dispărute, asigurându-se, pe de o parte, protecția drepturilor persoanelor direct interesate de activitățile desfășurate în vederea găsirii persoanelor dispărute, iar pe de altă parte, degrevarea instanțelor judecătorești de contencios administrativ de acele litigii care pot fi soluționate pe cale administrativă, dându-se expresie principiului celerității.

Este stabilit și dreptul persoanelor de a face plângere, împotriva deciziilor luate în procedura administrativă, la judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul tribunalului în a cărei circumscripție se află unitatea teritorială competentă. Soluționarea plângerilor este stabilită a se realiza în regim de urgență și cu precădere, cu citarea persoanelor interesate și a unității de poliție.

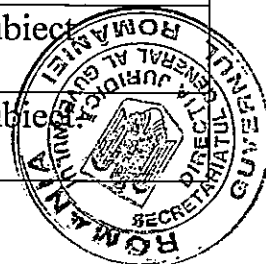
Tot astfel, se stabilește și posibilitatea contestării hotărârilor pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți în situațiile prevăzute de proiect, stabilindu-se și procedura de soluționare a acestora.

13. Infraacțiuni

Raportat la specificul activității se propune incriminarea ca

	infracțiune a faptelor de: a) sesizare nejustificată a dispariției unei persoane; b) obstrucționare a procedurilor de căutare. Regimul sancționator este similar celui instituit în cazul infracțiunilor contra înfăptuirii justiției prevăzute de art. 268 (inducerea în eroare a organelor judiciare), art. 271 (obstrucționarea justiției) și art. 273 (mărturia mincinoasă) din Codul penal. Prin incriminarea acestor fapte se urmărește constituirea unor noi garanții menite a facilita procesul de salvare a vieții, sănătății și integrității corporale a persoanei dispărute. Pericolul social abstract al acestor fapte justifică pedepsirea acestora prin instrumente de drept penal. 14. Dispoziții tranzitorii și finale În acest capitol sunt reglementate termenele pentru adoptarea normelor subsecvente. Totodată este prevăzută sarcina analizării tuturor cauzelor privind persoanele dispărute aflate în lucru în vederea stabilirii incidenței prevederilor noii reglementări. În ceea ce privește constituirea structurilor specializate privind căutarea persoanelor dispărute, proiectul de lege stabilește că această măsură se realizează prin suplimentarea, în condițiile legii, a posturilor repartizate Poliției Române. Suplimentarea este necesară în contextul în care actul normativ propune o nouă abordare în domeniu, ce presupune organizarea unor structuri distincte, specializate în căutarea persoanelor dispărute. Termenul de 4 luni pentru intrarea în vigoare a legii este necesar pentru a permite autorităților constituirea structurilor specializate, încadrarea și dotarea corespunzătoare a acestora, precum și pentru adoptarea actelor normative subsecvente. Totodată, se creează posibilitatea ca Poliția Română să solicite sprijin autorităților competente din alte state în vederea găsirii persoanei în cauză, comunicând acestora datele și informațiile necesare în acest sens.
3. Alte informații	
<i>Secțiunea a -3-a</i> <i>Impactul socio-economic al proiectului de act normativ</i>	
1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
1 ¹ . Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

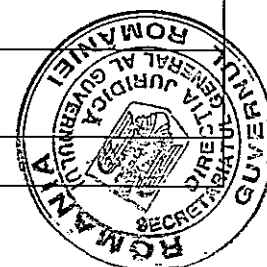
concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Impactul social	Proiectul de act normativ respectă drepturile fundamentale și principiile consacrate în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Implementarea cadrului organizațional și utilizarea instrumentelor prevăzute de proiectul de lege are efecte pozitive directe, pe termen lung, asupra gradului de siguranță a cetățenilor în general și, cu precădere, a categoriilor sociale vulnerabile în raport cu factorii care determină sau contribuie la dispariția persoanelor, cum sunt minorii sau persoanele cu dizabilități fizice sau intelectuale. După adoptare și implementarea mecanismelor prevăzute de proiectul de lege, este preconizată, atât pe termen scurt cât și pe termen lung, creșterea numărului de persoane găsite în primele 48 de ore de la sesizarea dispariției acestora.
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte informații	

Secțiunea a -4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
	2021	2022	2023	2024	2025	
1	2	3	4	5	6	
1. Modificări ale veniturilor						

bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acestea						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
(iii) transferuri între unități ale administrației publice						
b) bugete locale						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact						

financiar, plus/minus, din care: (venituri-cheltuieli)						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații	Proiectul de lege nu are impact financiar asupra bugetului general consolidat. Aplicarea prevederilor actului normativ se va efectua cu încadrarea în bugetele anuale aprobate potrivit legii, I.G.P.R. stabilindu-și prioritățile de finanțat pe baza bunei gestiuni financiare în limita bugetului alocat pentru anul 2021.					

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a	În vederea implementării noilor dispoziții, urmează a fi elaborate o serie de acte normative după cum urmează: - Hotărâre de Guvern privind stabilirea bazelor de date relevante ale altor instituții care urmează a fi interoperabilizate bazele de date
--	--

proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	prevăzute de proiect; - ordin comun al ministrului afacerilor interne, ministrului muncii și protecției sociale și ministrului sănătății privind stabilirea unor aspecte administrative și procedurale privind cooperarea între unitățile de poliție și instituțiile care gestionează dosarul persoanei expuse riscului de dispariție, precum și a măsurilor de confidențialitate și securitate a datelor și informațiilor din cuprinsul dosarului.
1 ¹ . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/ sau documente internaționale din care decurg angajamente	Prezentul proiect de act normativ respectă drepturile fundamentale și principiile consacrate în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.
6. Alte informații	
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

normativ.	
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.	Proiectul a fost transmis spre consultare structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale, în conformitate cu prevederile H.G. nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative, ocazie cu care nu au fost formulate propuneri sau observații, conform Procesului-verbal din data de 13.01.2020.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 788/2021 și de Consiliul Suprem de Apărare a Țării prin avizul nr.130/14.09.2021; Potrivit adresei Consiliului Superior al Magistraturii nr.16610/16.09.2021, nu se impune emiterea unui aviz de către CSM cu privire la proiectul de lege.
6. Alte informații Proiectul a fost supus consultării publice în conformitate cu prevederile Legii nr.52/2003, toate persoanele interesate putând transmite recomandări de modificare/completare a acestuia, propunerile și observațiile pertinente fiind valorificate în cuprinsul proiectului. În cadrul procedurii de transparență decizională au fost formulate propuneri și observații de către o serie de organizații neguvernamentale, printre care menționăm: -Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România – Comitetul Helsinki: - Asociația ARCA LEX. Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) a fost consultat la elaborarea proiectului, elementele de analiză comunicate fiind apreciate deosebit de utile pentru stabilirea soluțiilor juridice cuprinse în proiectul de lege. Spre exemplificare, semnalarea CSM privind analizarea compatibilității dintre dispozițiile art.33 din proiectul de lege (care privesc realizarea de verificări	

în spațiile utilizate ca locuință, cu acordul persoanelor care le utilizează) și prevederile art.27 din Constituția României, republicată, (care stabilesc dreptul la inviolabilitatea domiciliului și limitele în care se pot efectua perchezițiile domiciliare) a condus la următoarele concluzii:

- art.33 din proiect este în deplină conformitate cu prevederile art.27 alin.(1) teza finală din Constituția României, republicată, potrivit căreia „nimeni nu poate pătrunde sau rămâne în domiciliul ori în reședința unei persoane fără învoirea acesteia.” Conformitatea cu dispozițiile constituționale rezultă din faptul că regula propusă în proiect are la bază exprimarea consimțământului prealabil al persoanelor și impune în mod expres interdicția efectuării de verificări atunci când cel puțin una dintre persoane comunică faptul că nu este de acord cu aceasta;

- există diferențe fundamentale între verificările prevăzută la art.33 din proiect și percheziție, care pot fi rezumate astfel:

- verificările comportă limitările pe care persoana care consimte la aceasta le stabilește, pe când limitele percheziției sunt stabilite prin actul de autorizare;

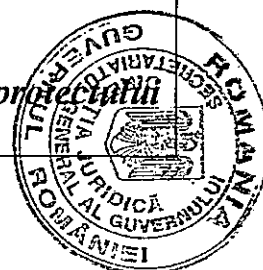
- gradul de intruziune în viața privată este în mod evident diferit, cum este și în cazul diferențierii dintre simplul control corporal de securitate, care se efectuează cu acordul persoanei controlate (spre exemplu controlul din aeroport) și percheziția corporală reglementată de Codul de procedură penală;

- în cazul verificărilor, scopul este de a stabili dacă persoana dispărută se află sau nu în spațiul respectiv, în timp ce scopul percheziției este de a obține date sau informații utile unei investigații;

- diferența de scop determină și o diferențiere a metodelor utilizate, astfel că în realizarea verificărilor se vor inspecta vizual doar acele spații în care se poate afla o persoană, fără a fi inspectate minuțios spații/obiecte precum sertare, ghivece de flori, tablouri sau buzunare ale hainelor, cum este posibil în cazul perchezițiilor (realizarea de verificări prin inspectarea vizuală a unor spații în scopul găsirii unor persoane și înlăturării unor stări de pericol reprezintă un procedeu recunoscut de legislația în vigoare ca fiind unul distinct față de percheziție, cum este situația executării unui mandat de arestare sau de executare a pedepsei, pătrunderea echipei medicale într-un imobil pentru acordarea de asistență medicală ori efectuarea de verificări în imobile de către pompieri în vederea identificării și eliminării unor surse de pericol);

- spre deosebire de reglementările privind percheziția, care vizează strict aplicarea dispozițiilor art.27 alin.(4) și (5) din Constituție, efectuarea de verificări în imobile este o metodă integrată conceptului de căutare în teren, care face aplicarea mai multor dispoziții constituționale, cum sunt cele cuprinse la art.22 și 23 din Constituție, referitoare la garantarea dreptului la viață, la integritate fizică și psihică și la libertate individuală.

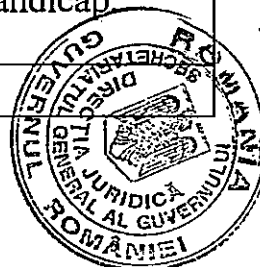
Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului
de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul a fost supus procedurii de transparență decizională, potrivit Legii nr.52/2003, și publicat pe pagina de internet a M.A.I. în data de 01 august 2019.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	

Secțiunea a 8-a
Măsurile de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Punerea în aplicare a dispozițiilor propuse prin acest proiect presupune organizarea unor structuri specializate în cadrul Poliției Române, atât la nivel central (în cadrul Inspectoratului General al Poliției Române) cât și în teritoriu (la nivelul fiecărui inspectorat județean de poliție și la nivelul Direcției Generale de Poliție a Municipiului București). Totodată, prin proiect sunt atribuite noi competențe în sensul constituirii și păstrării dosarului persoanei expuse riscului de dispariție pentru următoarele instituții: serviciile publice de asistență socială care au în evidență copii, instituțiile medicale care găzduiesc persoane internate medical, potrivit Legii sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice nr. 487/2002, republicată, precum și centrele de zi sau centrele rezidențiale care acordă serviciile sociale, în cazul persoanelor cu handicap.
2. Alte informații	

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind căutarea persoanelor dispărute, pe care îl supunem Parlamentului, spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art.76 alin. (3) din Constituția României, republicată.

PRIM MINISTRU
FLORIN VASILE CÎTU

